

Bruksela, 1 grudnia 2020 r.
(OR. en)

13567/20

RECH 483
COMPET 611

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie nowej europejskiej przestrzeni badawczej

Delegacje otrzymują w załączniku wyżej wymienione konkluzje Rady, zatwierdzone przez Radę w drodze procedury pisemnej 1 grudnia 2020 r.

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE

NOWEJ EUROPEJSKIEJ PRZESTRZENI BADAWCZEJ

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYPOMINAJĄC

- rezolucję Rady z czerwca 2000 r.¹ ustanawiającą europejską przestrzeń badań i innowacji;
- że Rada Europejska w Barcelonie w marcu 2002 r.² uzgodniła, że należy zwiększyć ogólne wydatki na badania naukowe, rozwój i innowacje w Unii, mając na celu zbliżenie się do poziomu 3 % PKB;
- art. 179 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ustanawiający europejską przestrzeń badawczą;
- konkluzje Rady Europejskiej z lutego 2011 r.³, w których potwierdzono, że Europa potrzebuje jednolitej przestrzeni badawczej, aby przyciągać talenty i inwestycje, i wezwano do stworzenia prawdziwego jednolitego rynku wiedzy, badań naukowych i innowacji;
- komunikat Komisji z lipca 2012 r.⁴ i swoje konkluzje z 2012 r. pt. „Wzmocnione partnerstwo w ramach europejskiej przestrzeni badawczej na rzecz doskonałości i wzrostu gospodarczego”⁵, w których uzgodniono priorytety obecnej europejskiej przestrzeni badawczej (EPB);

¹ Dz.U. C 205 z 19.7.2000, s. 1.

² Dok. SN 100/1/02.

³ Dok. EUCO 2/11.

⁴ Dok. 12848/12.

⁵ Dok. 17649/12.

- swoje konkluzje z 2013 r.⁶ w sprawie „Rozwoju i koncentracji unijnej współpracy międzynarodowej w dziedzinie badań naukowych i innowacji: podejście strategiczne”, w których uznano, że wymiar międzynarodowy pozostaje ważną częścią EPB;
- swoje konkluzje z maja 2015 r.⁷ w sprawie planu działania na lata 2015–2020 w zakresie europejskiej przestrzeni badawczej, które stanowiły punkt wyjścia późniejszych związanych z EPB krajowych planów działania państw członkowskich;
- swoje konkluzje z grudnia 2015 r.⁸ w sprawie wzmacniania równości płci w europejskiej przestrzeni badawczej;
- swoje konkluzje z maja 2016 r.⁹ w sprawie przejścia na system otwartej nauki;
- swoje konkluzje z listopada 2016 r.¹⁰ w sprawie środków wsparcia naukowców na wczesnym etapie kariery, zwiększenia atrakcyjności karier naukowych i promowania inwestycji w potencjał ludzki w dziedzinie badań i rozwoju;
- swoje konkluzje z maja 2018 r.¹¹ w sprawie europejskiej chmury dla otwartej nauki;
- swoje konkluzje z listopada 2018 r.¹² w sprawie zarządzania europejską przestrzenią badawczą, w których zwrócono się do Komisji, aby do połowy 2020 r. opublikowała nowy komunikat na temat EPB w okresie po 2020 r., i w następstwie których opublikowano plan działania dotyczący Komitetu Europejskiej Przestrzeni Badawczej i Innowacji (ERAC);
- konkluzje Rady Europejskiej z marca 2019 r.¹³, w których wezwano UE do zwiększania inwestycji w badania naukowe i innowacje, aby utrzymać globalną konkurencyjność w zakresie kluczowych technologii i strategicznych łańcuchów wartości;

⁶ Dok. 497/12.
⁷ Dok. 9351/15.
⁸ Dok. 14846/15.
⁹ Dok. 9526/16.
¹⁰ Dok. 15013/16.
¹¹ Dok. 9291/18.
¹² Dok. 14989/18.
¹³ EUCO 1/19.

- program strategiczny UE na lata 2019–2024¹⁴, w którym podkreślono konieczność zintensyfikowania wysiłków w obszarze badań naukowych, w szczególności poprzez przeciwdziałanie fragmentaryzacji badań naukowych, rozwoju i innowacji w Europie, oraz przyznano, że musimy zrobić więcej, aby zapewnić równość kobiet i mężczyzn, a także prawa i równe szanse dla wszystkich;
- opinię w sprawie przyszłości EPB przyjętą przez ERAC w grudniu 2019 r.¹⁵, w której zarysowano główne elementy nowej EPB;
- komunikat Komisji z września 2020 r.¹⁶ pt. „Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji”.

I. KONTEKST POLITYCZNY

1. **PODKREŚLA** znaczenie wdrożenia „Strategicznego programu przywódców na lata 2019–2024”, w którym odniesiono się do najpilniejszych wyzwań, koncentrując się na ochronie obywateli i wolności, rozwoju silnej i prężnej bazy gospodarczej, budowaniu neutralnej dla klimatu, zielonej, sprawiedliwej i socjalnej Europy oraz promowaniu europejskich interesów i wartości na arenie światowej.
2. **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** w tym kontekście również nowe priorytety Komisji na lata 2019–2024 koncentrujące się na podstawowych obszarach transformacji, obejmujących uczynienie z Europy pierwszego kontynentu neutralnego dla klimatu („Europejski Zielony Ład”), nowe podejście do innowacji przedstawione w „nowej strategii przemysłowej” („Gospodarka służąca ludziom”), znaczenie „Zdrowia na całym świecie”, wzmocnienie funkcji Europy jako odpowiedzialnego globalnego lidera („Silniejsza pozycja Europy na świecie”), wzmocnienie pozycji osób dzięki nowej generacji technologii („Europa na miarę ery cyfrowej”), „Nowy impuls dla demokracji europejskiej” i „Promowanie naszego europejskiego stylu życia”, mające na celu zachowanie dobrego stanu planety, przygotowanie Europy do nowego cyfrowego świata oraz rozszerzenie jej suwerenności technologicznej. **UZNAJE**, że do realizacji tych priorytetów i zapewnienia zrównoważonego wzrostu wydajności w Europie i jej konkurencyjności konieczny jest rozwój transformacyjnych i przyszłościowych strategii w zakresie badań naukowych, innowacji i rozpowszechniania.

¹⁴ Przyjęty przez Radę Europejską w dniu 20 czerwca 2019 r.

¹⁵ Dok. ERAC 1201/20.

¹⁶ 11400/20 + ADD1.

3. PRZYZNAJE, że postępy w realizacji EPB, w szczególności na podstawie planu działania w zakresie EPB i krajowych planów działania w zakresie EPB dotyczących obecnych priorytetów EPB, miały na celu głównie poprawę jakości systemów badań naukowych i innowacji w Europie oraz ich interakcji. Z niepokojem ZAUWAŻA spowolnienie i nierównomierne postępy w całej Unii¹⁷. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE w tym względzie nowe ambicje dotyczące EPB wyrażone w opinii ERAC w sprawie przyszłości EPB oraz w komunikacie Komisji „Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji”. PODKREŚLA konieczność współtworzenia przez Komisję i państwa członkowskie oraz wspólnego wdrażania tej „nowej EPB” na wszystkich poziomach, aby zapewnić sprawiedliwą i wyważoną współodpowiedzialność w całej Unii.
4. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by wspierały rozwój nowej EPB we wszystkich częściach programu ramowego UE w zakresie badań naukowych i innowacji, a także poprzez mobilizację innych proponowanych polityk i programów UE, w tym Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, instrumentów polityki spójności, programu „Cyfrowa Europa” oraz Instrumentu Wsparcia Technicznego. PODKREŚLA, że program ramowy UE w zakresie badań naukowych i innowacji jest na szczeblu UE najważniejszym instrumentem służącym wspieraniu i wdrażaniu EPB.

II. CELE NOWEJ EPB

5. DEFINIUJE „nową EPB” jako zorientowany na naukowców, oparty na wartościach, doskonałości, a także nastawiony na oddziaływanie obszar, w którym wspiera się naukowców, wiedzę i technologię i pozwala na ich swobodny przepływ. Ta nowa EPB powinna opierać się na wspólnej odpowiedzialności, udziale zainteresowanych stron i obywateli, wykorzystywaniu różnorodności i mocnych stron europejskich ekosystemów badań naukowych i innowacji, reagowaniu na inteligentną kierunkowość, a w jej ramach zasadnicze znaczenie dla zapewnienia doskonałości, atrakcyjności i przewagi konkurencyjnej ekosystemów badań naukowych i innowacji powinny mieć badania podstawowe.

¹⁷ Sprawozdanie z postępów w ramach EPB w 2018 r.

6. **PODKREŚLA**, że działania w zakresie badań naukowych i innowacji obejmujące pełny zakres od podstawowych do stosowanych badań i innowacji, a także wiedza, która dzięki nim powstaje, mają wartość zdecydowanie wykraczającą poza ich wkład w zrównoważony rozwój i tworzenie miejsc pracy, dzięki temu że wnoszą podstawowy wkład w rozwiązywanie problemów społecznych i stanowią kamień węgielny polityki opartej na wartościach i dowodach, a co za tym idzie – naszych europejskich demokracji. **KŁADZIE NACISK** na znaczenie, jakie dla osiągnięcia celów nowej EPB ma stała otwartość na współpracę międzynarodową, by wspierać rolę Europy jako światowego lidera, oraz **UWAŻA**, że kluczowymi partnerami nowej EPB są państwa stowarzyszone.
7. **PODKREŚLA** istotną rolę badań naukowych i innowacji przy pracy nad odbudową Europy, przy jednoczesnym umożliwianiu i przyspieszaniu cyfrowej i zielonej transformacji, wzmacnianiu odporności i gotowości na kryzysy oraz wspieraniu przewagi konkurencyjnej Europy. **PODKREŚLA** znaczenie polityki w zakresie badań naukowych i innowacji dla przyciągania inwestycji przedsiębiorstw w badania naukowe i innowacje, wdrażania nowych technologii i wspierania absorpcji wiedzy i technologii w odpowiednich dziedzinach polityki, aby umożliwić europejskim przedsiębiorstwom rozwój nowych produktów i usług, które będą mogły z powodzeniem konkurować na rynkach światowych, i zapewniać skuteczne rozwiązania wyzwań społecznych, przyczyniając się tym samym do suwerenności technologicznej.
8. **PODKREŚLA** potencjał ściślejszej współpracy i koordynacji w ramach EPB w zakresie badań naukowych i innowacji między szczeblem regionalnym, krajowym i europejskim w celu zmaksymalizowania wpływu inwestycji na osiągnięcie wspólnych celów polityki w sposób skuteczny i nastawiony na oddziaływanie, z uwzględnieniem niwelowania przepaści w zakresie badań naukowych i innowacji w całej Unii.
9. **PODKREŚLA**, że nowa EPB powinna w dalszym ciągu podnosić jakość systemów badań naukowych i innowacji oraz ich powiązań w całej Europie, przyczyniając się jednocześnie do poprawy interakcji między polityką w zakresie badań naukowych i innowacji a innymi obszarami polityki, w szczególności w zakresie polityki szkolnictwa wyższego i polityki przemysłowej, a także przewidywać skuteczniejsze interakcje ze społeczeństwem.

10. WZYWA państwa członkowskie i Komisję, by nadały priorytet inwestycjom w zakresie nowej EPB, i POTWIERDZA cel inwestycji w badania naukowe i rozwój w wysokości 3% PKB UE¹⁸. ZACHEĆCA państwa członkowskie, by ustaliły cele inwestycyjne na szczeblu krajowym, w szczególności w odniesieniu do działań publicznych w zakresie badań naukowych i innowacji. ODNOTOWUJE propozycje Komisji dotyczące uwzględnienia nowego celu zakładającego wsparcie państwa w wysokości 1,25 % unijnego PKB, który państwa członkowskie mają osiągnąć do 2030 r. na drodze unijnej koordynacji, oraz dwóch nowych dobrowolnych celów, zgodnie z którymi państwa członkowskie miałyby przeznaczyć do 2030 r. 5 % krajowego publicznego finansowania badań naukowych i rozwoju na wspólne programy i europejskie partnerstwa, a także – w przypadku państw pozostających poniżej średniej intensywności badań naukowych i rozwoju w UE – zwiększyć o 50 % inwestycje w badania naukowe i rozwój¹⁹.
11. PODKREŚLA konieczność uczynienia nowej EPB bardziej namacalną, skuteczną i znaczącą dla naukowców, innowatorów, zainteresowanych podmiotów w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz dla obywateli w całej Europie. ZAZNACZA w tym względzie wartość dodaną konkretnych działań EPB będących częścią programu polityki w zakresie EPB, które powinny być wspólnie opracowywane w sposób systematyczny i terminowy oraz wdrażane przez państwa członkowskie i Komisję w sposób, który pozwoli zmaksymalizować oddziaływanie w całej Europie, by wzmocnić krajowe ekosystemy, nadać impet oraz zapewnić zaangażowanie polityczne. PODKREŚLA, że różnorodność ram polityki w zakresie badań naukowych i innowacji w państwach członkowskich wymaga dobrowolnego podejścia do realizacji konkretnych działań EPB, przy jednoczesnym dążeniu do szerokiego uczestnictwa. UZNAJE potencjał uruchomienia w 2021 r. działań pilotażowych w zakresie EPB, które będą miały szerokie poparcie polityczne i będą realizowane wspólnie przez masę krytyczną państw członkowskich i Komisję, by utrzymać impet polityczny w priorytetowych obszarach działań w całej Unii oraz stworzyć możliwości, by oprócz państw uczestniczących korzyści mogły czerpać wszystkie państwa członkowskie.

¹⁸ W strategii „Europa 2020” wyznaczono cel polegający na „poprawie warunków w zakresie innowacji, badań i rozwoju”, w szczególności mając na celu „zwiększenie do 3 % PKB łącznych inwestycji publicznych i prywatnych w badania i rozwój” do 2020 r., przy czym 2/3 powinno pochodzić z sektora prywatnego, a 1/3 z sektora publicznego.

¹⁹ Nakłady krajowe brutto na działalność badawczą i rozwojową (GERD) obejmują wszystkie wydatki na działalność badawczą i rozwojową realizowaną na terytorium kraju w konkretnym okresie referencyjnym (Frascati 2015). GERD obejmuje publiczne i prywatne wydatki na badania naukowe i rozwój. Jest agregatem działalności badawczej i rozwojowej realizowanej przez cztery sektory instytucjonalne: sektor przedsiębiorstw (BES); sektor instytucji rządowych i samorządowych (GOV); sektor szkolnictwa wyższego (HES); sektor prywatny nienastawiony na zysk (PNP).

III. PRIORYTETY DZIAŁAŃ EPB

12. **PODKREŚLA** potrzebę przełożenia celów nowej EPB na konkretne działania w zakresie EPB zgodnie z opisanymi poniżej czterema obszarami priorytetowymi. **WZYWA** państwa członkowskie i Komisję do szybkiego uzgodnienia programu polityki w zakresie EPB, **PRZY NALEŻYTYM UWZGLĘDNIENIU** zaproponowanego przez Komisję planu działania w zakresie EPB jako ważnego punkt wyjścia.

A. POGŁĘBIENIE EPB – WARUNKI RAMOWE

13. **DEFINIUJE** element „pogłębienie EPB” jako wspólny cel UE i jej państw członkowskich polegający na dążeniu do osiągnięcia lepszych warunków w kontekście pracy, zatrudnialności i innych istotnych warunków ramowych na wszystkich szczeblach, by uwolnić pełny potencjał EPB w zakresie współpracy i konektywności na poziomie naukowców, projektów, programów i instytucji.
14. **ZACHEĆCA** państwa członkowskie, by kontynuowały reformę swoich krajowych systemów badań naukowych i innowacji oraz ich odpowiednich instytucji i organizacji, czyniąc je bardziej atrakcyjnymi, interoperacyjnymi, inkluzywnymi i konkurencyjnymi; **ZWRACA UWAGĘ**, że oprócz doskonałości, nastawienia na oddziaływanie oraz odpowiednich inwestycji i zasobów kluczowymi elementami solidnego europejskiego systemu badań naukowych i innowacji są etyka i wspólne wartości – w tym rzetelność badawcza, swoboda badań naukowych, solidna ocena wzajemna, równość i różnorodność.
15. **UZNAJE** rolę Komisji w pobudzaniu i tworzeniu dla państw członkowskich zachęt do reform i inwestycji w celu osiągnięcia w UE lepszej interoperacyjności, zarówno poprzez wsparcie finansowe za pośrednictwem odpowiednich programów i instrumentów UE – w szczególności programu ramowego UE w zakresie badań naukowych i innowacji, a także za pośrednictwem regularnego dialogu i odpowiednich instrumentów wspierania polityki wykraczających poza wsparcie finansowe, obejmujących działania z zakresu przedstawiania analiz, wskazówek, doradztwa, wsparcia technicznego, monitorowania i analizy danych.

16. WZYWA Komisję i państwa uczestniczące, by nadal rozwijały i wdrażały europejską chmurę dla otwartej nauki (EOSC) i jej warunki ramowe jako pilotażowe działanie EPB na rzecz pogłębienia EPB, zwłaszcza poprzez kontynuację konsolidacji infrastruktury i usług w zakresie danych badawczych oraz przez dalsze zachęcanie do otwartego i kolektywnego dzielenia się wiedzą i danymi oraz do interoperacyjności w ramach EPB, aby mogło to służyć trójstronnemu zarządzaniu jako zaufana, zabezpieczona i funkcjonalna przestrzeń danych badawczych i na temat innowacji oraz platforma usług w Europie, a także by łączyć się z tematycznymi przestrzeniami danych, takimi jak wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących zdrowia.
17. WZYWA Komisję i państwa członkowskie do wspólnego opracowywania i wdrażania – w ścisłej współpracy z zainteresowanymi podmiotami – działań EPB dotyczących głównych wyzwań związanych z pogłębianiem EPB. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by uzgodniły działania priorytetowe będące częścią programu polityki w zakresie EPB w 2021 r. i obejmujące działania w następujących dziedzinach:
- i. **Kariery naukowe:** PODKREŚLA, że poprawa atrakcyjności kariery naukowej jest kluczowym elementem nowej EPB dzięki tworzeniu atrakcyjnych i bezpiecznych warunków pracy i zatrudnienia dla stabilniejszych i zachęcających karier naukowych, a w konsekwencji przyciągania i zatrzymywania doskonałych naukowców; ZACHĘCA Komisję i państwa członkowskie do wspólnego zaprojektowania wzmocnionych „europejskich ram kompetencji dotyczących karier naukowych”, w tym dla infrastruktur badawczych, jako działania następcze w kontekście „Europejskiej karty naukowca” i „Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych”, z uwzględnieniem otwartej nauki, równości płci, umiejętności cyfrowych, oceny badań naukowych, zróżnicowania karier naukowych oraz różnorodnych ścieżek kariery i dodatkowych istotnych elementów europejskiego programu na rzecz umiejętności²⁰ oraz wystosowanego w Zagrzebiu wezwania do działania; ODNOTOWUJE zawarte w komunikacie w sprawie EPB propozycje Komisji, w tym zestaw narzędzi wsparcia karier naukowych oraz inicjatywę ERA4You, służące wzmocnieniu między innymi współpracy i mobilności między środowiskiem akademickim a przedsiębiorstwami.

²⁰ Dok. 9349/20.

- ii. **Synergie:** Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE nowe starania na rzecz tworzenia i wykorzystywania synergii między europejskimi instrumentami finansowania, aby zmaksymalizować oddziaływanie różnych źródeł finansowania w celu zapewnienia skutecznej dwójakiej transformacji i szybkiej odbudowy, zwłaszcza między przyszłymi programami „Horyzont Europa”, Erasmus+, funduszami polityki spójności (EFRR, EFS+ i Fundusz Spójności), Next Generation EU, Program na rzecz jednolitego rynku, instrumenty działań zewnętrznych UE, Program UE dla zdrowia oraz program „Cyfrowa Europa”, oraz WZYWA Komisję do zapewnienia państwom członkowskim praktycznych wskazówek i dostosowanych narzędzi w zakresie jak najlepszego wdrożenia tych synergii w kontekście krajowym i regionalnym.
- iii. **Wolność nauki / wolność badań naukowych:** UZNAJE wysiłki podejmowane w ramach procesu bolońskiego dotyczące wzmocnienia i monitorowania wolności nauki w sektorze szkolnictwa wyższego 49 państw uczestniczących w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE deklarację z Bonn w sprawie wolności badań naukowych zatwierdzoną w dniu 20 października 2020 r. oraz komunikat ministerialny dotyczący wolności nauki przyjęty podczas konferencji europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego, która odbyła się w Rzymie w dniu 19 listopada 2020 r., jako wspólny punkt wyjścia dla ochrony i zwiększenia wolności nauki / wolności badań naukowych i WZYWA Komisję, państwa członkowskie i instytucje akademickie, by ściśle kierowały się doświadczeniami procesu bolońskiego i oceniały jego implikacje dla badań naukowych oraz pracowały wspólnie w szczególności pod kątem potencjalnych wskaźników, metod oceny i monitorowania oraz ich znaczenia dla dalszego wzmacniania wolności badań naukowych w ramach EPB.
- iv. **Powiązanie EPB i europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego:** ZAZNACZA, że należy rozwijać silniejsze synergie i wzajemne powiązania między EPB, europejskim obszarem szkolnictwa wyższego oraz tymi elementami europejskiego obszaru edukacji, które dotyczą szkolnictwa wyższego; WSKAZUJE na przemiany instytucjonalne, kariery naukowe, nauczanie przedmiotów ścisłych, szkolenie, współpracę międzynarodową i przepływ wiedzy jako potencjalne obszary bardziej zdecydowanej współpracy. POPIERA tworzenie dalszych „sojuszy uniwersytetów europejskich” jako wzorcowego przykładu nowoczesnych i integracyjnych instytucji szkolnictwa wyższego w przyszłości w Europie. ODNOTOWUJE propozycję Komisji dotyczącą opracowania planu działań na rzecz tworzenia synergii między szkolnictwem wyższym a badaniami naukowymi.

- v. **Infrastruktury badawcze:** ZWRACA UWAGĘ na konieczność zrównoważonego inwestowania w krajowe i europejskie infrastruktury badawcze w całym ich cyklu życia, aby umożliwić im przyczynianie się do osiągnięcia doskonałych wyników w dziedzinie nauk podstawowych i stosowanych oraz dostarczania kompleksowej wiedzy niezbędnej do stawienia czoła obecnym i przyszłym wyzwaniom; ZACHĘCA państwa członkowskie, kraje stowarzyszone i Komisję, by opierając się na białej księdze pt. „Uprawianie nauki” opracowanej przez Europejskie Forum Strategii ds. Infrastruktur Badawczych (ESFRI), pracowały na rzecz rozwoju skuteczniejszego i bardziej zrównoważonego europejskiego ekosystemu infrastruktur badawczych jako jednego z głównych zasobów nowej EPB i pełnego wykorzystania jego podstawowego wkładu w zgodne z zasadami FAIR udostępnianie danych i kontrolę jakości danych. PRZYPOMINA, że zapewnienie wystarczającego otwartego dostępu do krajowych i transnarodowych infrastruktur badawczych, ich zwiększona współpraca i integracja w całej UE oraz poprawa wymiany informacji na temat istniejących zdolności, np. poprzez krajowe plany działania w zakresie infrastruktur badawczych i proces ESFRI, mają kluczowe znaczenie dla doskonałości i integracji.
- vi. **Otwarta nauka:** ZWRACA UWAGĘ, że otwarta nauka, w tym uwzględnianie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych, odgrywa kluczową rolę w zwiększaniu oddziaływania, jakości, wydajności, przejrzystości i integralności badań naukowych i innowacji, a także zbliża naukę i społeczeństwo, przy jednoczesnym uwzględnieniu uzasadnionych aspektów prawnych oraz aspektów bezpieczeństwa i prywatności. ZACHĘCA Komisję, państwa członkowskie i zainteresowane podmioty, by w swoich systemach nagród i ocen badań naukowych, naukowców i instytucji, w tym infrastruktur badawczych, wspierały i wprowadzały praktyki otwartej nauki oraz by wzmacniały swoją koordynację na szczeblu europejskim. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE uruchomienie platformy publikacyjnej „Open Research Europe”. UZNAJE, że biblioróżnorodność, wielojęzyczność i uznawanie wszystkich wyników naukowych są istotnymi elementami polityki EPB w zakresie otwartej nauki.

B. KIERUNKOWOŚĆ: OPARTE NA BADANIACH NAUKOWYCH I INNOWACJACH WSPÓLNE INICJATYWY Z INNYMI OBSZARAMI POLITYKI W KONTEKŚCIE GLOBALNYM

18. DEFINIUJE element „kierunkowość” jako proces strategicznej koordynacji między obszarem badań naukowych i innowacji oraz innymi istotnymi obszarami polityki, w celu strategicznego ukierunkowania i nadania priorytetu inwestycjom w badania naukowe i innowacje, a także przygotowania do opracowania i wdrażania opartych na badaniach naukowych i innowacjach inicjatyw politycznych przyczyniających się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju w całej Europie i poza nią.
19. UZNAJE dwojaką – „zieloną” i „cyfrową” – transformację oraz zrównoważoną odbudowę za główne kierunki przełożenia nowej EPB na konkretne działania w zakresie polityki i finansowania. KŁADZIE NACISK na znaczenie, jakie mają transnarodowe inwestycje i wspólne programy w zakresie badań naukowych i innowacji na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym i WZYWA państwa członkowskie, by zapewniały ambitne wkłady na rzecz działań EPB mających na celu pomoc w dokonaniu tej transformacji. PODKREŚLA potrzebę podjęcia konkretnych działań, by zapewnić, że polityka w zakresie badań naukowych i innowacji będzie dawała większe i adekwatniejsze wsparcie dla absorpcji wiedzy i technologii w poszczególnych obszarach polityki, w tym dla realizacji europejskiej strategii przemysłowej. PODKREŚLA w tym kontekście znaczenie odpowiednich powiązań w obrębie ekosystemów innowacji i między nimi, a ich podmiotami w całej Europie dla zapewnienia, by wyniki badań naukowych były szybciej stosowane w gospodarce i społeczeństwie.
20. ZWRACA SIĘ do Komisji i zainteresowanych państw członkowskich, by przeprowadziły w 2021 r. proces opracowania programu działania pilotażowego EPB w dziedzinie badań naukowych i innowacji na rzecz zielonego wodoru, przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z innymi powiązanymi inicjatywami i bez uszczerbku dla znaczenia szerszego podejścia politycznego w kontekście badań naukowych i innowacji w zakresie wodoru, które będzie wykraczało poza to działanie pilotażowe EPB.

21. WZYWA Komisję i państwa członkowskie do wspólnego opracowywania i wdrażania – w ścisłej współpracy z zainteresowanymi podmiotami – działań EPB dotyczących głównych wyzwań związanych z zachęcaniem do kierunkowości, dwojakiej transformacji i zrównoważonej odbudowy. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by uzgodniły działania priorytetowe będące częścią programu polityki w zakresie EPB w 2021 r. i obejmujące działania w następujących dziedzinach:

- i. **Europejska inicjatywa na rzecz odporności:** DOCENIA środki zainicjowane w odpowiedzi na pandemię COVID-19, takie jak plan działania „ERAvsCorona” oraz wspólne tworzenie „europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia” przez infrastruktury badawcze i e-infrastruktury w ramach europejskiej chmury dla otwartej nauki; UZNAJE potrzebę dalszego podejmowania działań w zakresie wyzwań wywołanych tym kryzysem i pracy nad zaawansowanymi strukturami zapobiegania i reagowania, by wzmacniać odporność Europy w przyszłości, z uwzględnieniem wspólnej wizji w odniesieniu do prywatności i innych kwestii etycznych; WZYWA Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia średnioterminowej wspólnej i skoordynowanej inicjatywy opartej na badaniach naukowych i innowacjach, z uwzględnieniem priorytetów ustanowionych w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

- ii. **Transformacja cyfrowa:** PRZYZNAJE, że transformacja cyfrowa głęboko wpływa na wszystkie aspekty nowej EPB; PODKREŚLA, że technologie cyfrowe (sieci 5G, procesory i elementy elektroniczne, obliczenia wielkiej skali, dostęp do danych, ich przetwarzanie i analiza) przyczyniają się do europejskiej suwerenności technologicznej; ZACHĘCA Komisję i państwa członkowskie, by podniosły poziom koordynacji krajowej i europejskiej, w szczególności w zakresie infrastruktury badawczych i e-infrastruktur. ZWRACA UWAGĘ na możliwości sztucznej inteligencji (AI) w tym względzie. PRZYPOMINA, że zdecydowanie potrzebne jest spójne, kompleksowe i strategiczne podejście do poszczególnych działań związanych z AI na szczeblu europejskim i krajowym, przyjmujące podejście humanocentryczne oparte na wspólnych europejskich wartościach i zasadach etycznych, z uwzględnieniem zróżnicowania społecznego i równości płci, oraz mające na celu uzyskanie globalnego zasięgu; WZYWA Komisję do kontynuowania wysiłków na rzecz ustanowienia ogólnoeuropejskich sieci doskonałości w dziedzinie AI, łączących w sobie różne aspekty działań związanych z AI, gromadzenie wiedzy i wyników badań naukowych, mające na celu zmaksymalizowanie oddziaływania i propagowanie przyjmowania zastosowań AI w obszarach strategicznych zarówno w Europie, jak i na świecie.
- iii. **Europejskie partnerstwa na rzecz badań naukowych i innowacji:**
Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE znaczne postępy poczynione w opracowywaniu nowego strategicznego i kompleksowego podejścia w zakresie europejskich partnerstw na rzecz badań naukowych i innowacji oraz przygotowanie nowego „strategicznego procesu koordynacji”; PODKREŚLA, że partnerstwa łączące inwestycje krajowe i europejskie oraz zobowiązania polityczne również odegrają jedną z kluczowych ról w nowej kierunkowości. WZYWA państwa członkowskie do pełnego wykorzystania potencjału partnerstw, by wspólnie osiągnąć w Europie skalę i zakres pozwalające na skuteczne osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju, w tym poprzez zapewnienie stosownych krajowych wkładów finansowych i rzeczowych, które będą uzupełnieniem inicjatyw na szczeblu UE. WZYWA Komisję do zapewnienia terminowego rozpoczęcia strategicznego procesu koordynacji dla partnerstw.

- iv. **Przepływ wiedzy:** ZWRACA UWAGĘ, że potrzebne są dodatkowe wysiłki w celu przełożenia zasobów intelektualnych i naukowych Unii na nowe produkty i usługi odpowiadające potrzebom społecznym. WZYWA państwa członkowskie i Komisję do propagowania otwartej nauki i praktyk w zakresie otwartych innowacji, a także do stymulowania współtworzenia wiedzy i technologii w Europie; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu – w świetle nowej strategii przemysłowej dla Europy – zalecenia KE z 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeksu postępowania oraz dotyczącą opracowania strategii UE na rzecz infrastruktur technologicznych²¹, by ułatwiać współpracę i wymianę wiedzy między przedsiębiorstwami europejskimi, a także by zapewnić im dostęp do odpowiednich umiejętności i wiedzy fachowej.
- v. **EUREKA:** UZNAJE znaczące osiągnięcia EUREKA we wnoszeniu wkładu w EPB, w tym w jej wymiar zewnętrzny, i WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by przyczyniały się do dalszego rozwoju EUREKA jako wiodącej ogólnoeuropejskiej struktury służącej do wdrażania dwustronnych i wielostronnych działań w zakresie badań naukowych i innowacji bliskich wprowadzenia na rynek prowadzonych przez przemysł i środowisko akademickie, ze szczególnym naciskiem na dwojaką transformację, przy udziale małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz spółek o średniej kapitalizacji, uwzględniając ich coraz istotniejszy potencjał w zakresie współpracy europejskiej i międzynarodowej.

²¹ „Infrastruktura technologiczna” oznacza obiekty i zasoby, takie jak stanowiska badawcze, linie pilotażowe, instalacje demonstracyjne, obiekty testowe lub żywe laboratoria i powiązane usługi, które są wykorzystywane przez publiczne laboratoria badawcze lub przemysł do opracowywania, wytwarzania, testowania i ulepszania wysoce innowacyjnej technologii, która została zwalidowana w środowisku laboratoryjnym, z uwzględnieniem opracowania prototypu, definicji procesu produkcji i procedur testowych; dostęp do tych infrastruktur jest otwarty dla kilku użytkowników.

- vi. **Współpraca międzynarodowa:** KŁADZIE NACISK na potrzebę wzmocnienia partnerstwa między Komisją a państwami członkowskimi pod względem umów o współpracy w dziedzinie nauki, technologii i innowacji (STI) oraz „dyplomacji naukowej” w celu wypracowania bardziej ujednoliconego zaangażowania z państwami trzecimi przy pełnym poszanowaniu zasad wzajemności, otwartości, przejrzystości, wspólnych wartości, w tym praw człowieka i praw własności intelektualnej, oraz większego oddziaływania w kontekście ogólnych celów polityki UE; WZYWA Komisję do koordynacji – w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi – dialogów politycznych mających na celu wzmocnienie ustanowionych relacji w zakresie badań naukowych i innowacji oraz wzmocnienie współpracy z państwami i regionami trzecimi, z uwzględnieniem Afryki, partnerstw wschodnich i południowych, regionu eurośródziemnomorskiego, a także do dalszego wzmacniania inicjatyw współpracy z Bałkanami Zachodnimi i WSKAZUJE NA potrzebę bardziej kompleksowego podejścia w odniesieniu do ochrony strategicznej autonomii UE przy jednoczesnym zachowaniu otwartej gospodarki, w tym poprzez jej współpracę z państwami trzecimi w zakresie badań naukowych i innowacji. PODKREŚLA potrzebę zwiększenia wysiłków na rzecz skoordynowanego prognozowania, oceny i monitorowania oddziaływania współpracy w dziedzinie badań naukowych i innowacji poza Europą.

C. UCZESTNICTWO: WYEKSPONOWANIE I ZNACZENIE BADAŃ NAUKOWYCH I INNOWACJI DLA SPOŁECZEŃSTWA

22. DEFINIUJE element „uczestnictwo” jako wspólne wysiłki UE i państw członkowskich w zakresie większego wyeksponowania nowej EPB w środowisku badawczym oraz zwiększenia wyeksponowania i znaczenia badań naukowych i innowacji dla społeczeństwa w projektowaniu, realizacji i wymianie wiedzy na temat inicjatyw w zakresie badań naukowych i innowacji na poziomie projektu, programu i instytucji.
23. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by dalej rozwijały i wdrażały obywatelską kampanię naukową „Plastikowi piraci” jako działanie pilotażowe EPB, by zachęcać do „interakcji” w ramach EPB w celu podnoszenia świadomości obywateli, w szczególności młodych obywateli, na temat oddziaływania badań naukowych i innowacji na ich codzienne życie oraz płynących z nich korzyści. ZACHĘCA do współpracy z zaproponowaną misją „Zdrowe oceany, morza, wody przybrzeżne i śródlądowe”.
24. WZYWA Komisję i państwa członkowskie do wspólnego opracowywania i wdrażania – w ścisłej współpracy z zainteresowanymi podmiotami w dziedzinie badań naukowych i innowacji – działań EPB dotyczących głównych wyzwań związanych z pobudzaniem interakcji ze społeczeństwem. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by uzgodniły działania priorytetowe będące częścią programu polityki w zakresie EPB w 2021 r. i obejmujące działania w następujących dziedzinach:
- (i) **Obywatelskie kampanie naukowe:** WZYWA państwa członkowskie i Komisję, by nie rzadziej niż co dwa lata organizowały ogólnoeuropejską obywatelską kampanię naukową mającą na celu wprowadzenie dobrych praktyk w zakresie motywowania i nagradzania udziału obywateli w projektowaniu i wdrażaniu badań naukowych i innowacji w całej Europie w celu promowania zaufania do nauki i ułatwiania korzystania z nauki, technologii i innowacji. ZACHĘCA do synergii między tymi obywatelskimi kampaniami naukowymi a proponowanymi misjami programu „Horyzont Europa”.

- (ii) **Komunikacja naukowa:** ZACHECA państwa członkowskie i Komisję, by wzmocniły wysiłki na rzecz zwiększenia świadomości społecznej w zakresie nauki i technologii, stymulowały popularyzację nauki i zainteresowanie mediów oraz by pobudzały nauczanie przedmiotów ścisłych i zapewniały naukowcom odpowiednie szkolenia i umiejętności w zakresie komunikacji naukowej. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by ustanowiły europejskie podejście polityczne do komunikacji naukowej, rozważając utworzenie połączonej sieci mediów naukowych UE oferującej europejskiemu społeczeństwu, mediom i politykom dostęp do aktualnych informacji naukowych na współczesne tematy, uruchomienie nowej inicjatywy dotyczącej europejskich stolic nauki i innowacji oraz rozważając działania służące tworzeniu sieci kontaktów mające na celu lepsze połączenie odpowiednich inicjatyw na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym.

D. SZEROKA INKLUZYWNOŚĆ I DOSTĘP DO DOSKONAŁOŚCI

25. DEFINIUJE element „inkluzywność” jako szeroki, zrównoważony pod względem płci i niedyskryminujący udział naukowców oraz podmiotów krajowych i regionalnych i zainteresowanych podmiotów w dziedzinie badań naukowych i innowacji z całej Europy w działaniach EPB w celu pełnego uruchomienia i wykorzystania potencjału EPB, by przyczyniać się do realizacji regionalnych, krajowych i europejskich celów polityki za pomocą ukierunkowanych środków na szczeblu krajowym lub unijnym w celu promowania i ułatwiania otwartości i inkluzywności sieci współpracy oraz w celu zmniejszenia fragmentacji i dysproporcji między państwami członkowskimi i w ich obrębie.
26. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by na zasadzie działania pilotażowego EPB sprzyjającego „inkluzywności” w ramach EPB przekształciły EURAXESS w Platformę Talentów EPB odpowiednią do zaradzenia istniejącym barierom skutkującym nierównomiernym modelem mobilności poprzez wspieranie naukowców w rozwoju ich kariery w ramach EPB, łączenie naukowców i instytucji, poprawę zatrudnialności oraz absorpcję talentów i programy mobilności.

27. WZYWA Komisję i państwa członkowskie do wspólnego opracowywania i wdrażania w ścisłej współpracy z zainteresowanymi podmiotami EPB działań EPB dotyczących głównych wyzwań związanych z pobudzaniem szerokiej inkluzywności. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by uzgodniły działania priorytetowe będące częścią programu polityki w zakresie EPB w 2021 r. i obejmujące działania w następujących dziedzinach:
- i. **Cyrkulacja mózgów:** PRZYPOMINA, że zjawisko „drenażu mózgów”, wynikające z szeregu różnych czynników społeczno-gospodarczych na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, nadal stanowi poważne wyzwanie dla państw członkowskich i przyczynia się do pogłębiania w UE przepaści w zakresie badań naukowych i innowacji. UZNAJE, że mobilność naukowców, zarówno geograficzna jak i międzysektorowa, jest głównym wymiarem nowej EPB dla zapewnienia wyników światowej klasy. WZYWA Komisję i państwa członkowskie do monitorowania i zalecania środków służących zaradzeniu nierównomiernej cyrkulacji mózgów, z uwzględnieniem systemu wynagrodzeń, wzorców mobilności, warunków zatrudnienia, polityki zabezpieczenia społecznego, możliwości przenoszenia stypendiów i emerytur, a także międzysektorowej mobilności naukowców.
 - ii. **Równość płci:** PRZYPOMINA z wielkim zaniepokojeniem, że utrzymuje się poważny brak równowagi płci, który uniemożliwia Europie wykorzystywanie pełnego potencjału jej systemu badań naukowych i innowacji dążącego do doskonałości; WZYWA zatem Komisję i państwa członkowskie do ponownego skoncentrowania się na równości płci i uwzględnianiu aspektu płci, w tym przy wykorzystaniu instrumentu na rzecz planów dotyczących równowagi płci oraz integracji wymiaru płci w treściach badań naukowych i innowacji. WZYWA państwa członkowskie i podmioty finansujące badania do przedsięwzięcia środków, które zapewnią, że przy podziale środków finansowych na badania naukowe nie będzie dochodziło do dyskryminacji ze względu na płeć.

- iii. **Zarządzanie nauką:** UZNAJE rosnącą potrzebę profesjonalizacji zarządzania nauką w organizacjach prowadzących i finansujących badania naukowe, w tym poprzez umiejętności cyfrowe, aby poprawić ich zdolność do udziału w sieciach współpracy obejmujących całą EPB; WZYWA Komisję do zainicjowania działania pilotażowego na rzecz ogólnoeuropejskiego programu sieci kontaktów dla menedżerów nauki, w tym zarządzających infrastrukturami badawczymi; UZNAJE też wartość dodaną współpracy między organizatorami szkoleń z zakresu zarządzania nauką, w tym w sektorze szkolnictwa wyższego, w kontekście rozwoju programów i wytycznych dotyczących zarządzania nauką.
- iv. **COST:** UZNAJE COST za istotny instrument na rzecz badań naukowych i innowacji i punkt wstępu do EPB ze względu na wspieranie europejskiej i międzynarodowej współpracy badawczej, również dzięki jego inkluzywności i podejściu oddolnemu; WZYWA Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia roli COST jako wiodącego instrumentu EPB do tworzenia sieci kontaktów poprzez łączenie, wzmacnianie pozycji i zatrzymywanie zwłaszcza młodych naukowców oraz wspieranie swobodnego przepływu naukowców, z uwzględnieniem rozwoju karier naukowych, w szczególności dzięki wspieraniu udziału krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa, np. poprzez ośrodki szkoleniowe COST i programy mobilności krótkoterminowej.

IV. DALSZE DZIAŁANIA

28. ZACHEĆCA przyszłe prezydencje Rady UE i Komisję do organizowania regularnych dialogów politycznych na rzecz wspierania nastawionych na oddziaływanie inwestycji i reform na poziomie krajowym i regionalnym oraz mobilizacji wszystkich źródeł finansowania i dostępnych narzędzi wspierania polityki na szczeblu europejskim, w tym za pośrednictwem „konferencji ministerialnych EPB” organizowanych nie rzadziej niż raz na dwa lata, mających na celu kształtowanie dalszych działań na rzecz realizacji programu polityki w zakresie EPB oraz w celu zapoznania się z rozwojem i osiągnięciami bieżących działań w ramach EPB.

29. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by opracowały w 2021 r. program polityki w zakresie EPB i wielopoziomowy model zarządzania służący realizacji nowej EPB, obejmujące rozwój i realizację działań EPB oraz Z UWZGLĘDNIENIEM związanych z zarządzaniem elementami komunikatu Komisji w sprawie EPB, „Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie” oraz „Forum EPB na rzecz Transformacji”. ZWRACA UWAGĘ, że przy opracowywaniu nowego modelu zarządzania należy kierować się następującymi zasadami:

- **Inkluzywność:** Udział wszystkich państw członkowskich, w tym władz regionalnych, Europejskiego Komitetu Regionów, zainteresowanych podmiotów w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz w stosownych przypadkach społeczeństwa obywatelskiego.
- **Skuteczność:** Zdefiniowanie sprawnych procesów zarządzania odpowiednich do rozwoju i wdrażania działań EPB poprzez wyznaczenie wspólnych celów i podjęcie decyzji o krokach niezbędnych do realizacji inicjatyw EPB, obejmujących odpowiednie polityki sektorowe.
- **Spójność:** Dążenie do większej wymiany i współpracy między szczeblami regionalnym, krajowym i unijnym, by uporać się z kwestiami strukturalnymi leżącymi w zakresie polityki w dziedzinie badań naukowych i innowacji i poza tym zakresem.
- **Wydaźność:** Powiązanie z proponowanym planowaniem strategicznym programu „Horyzont Europa”, by poprawić dopasowanie polityk i środków w zakresie badań naukowych i innowacji na wczesnym etapie, dzięki czemu rozszerzony zostanie zakres i oddziaływanie krajowych i unijnych działań w zakresie badań naukowych i innowacji.
- **Podejście oparte na dowodach:** Wspieranie, w ścisłej współpracy z Komisją, przeglądu systemu monitorowania EPB, w tym jej wskaźników i procedur sprawozdawczych, Z UWZGLĘDNIENIEM propozycji Komisji dotyczącej ustanowienia corocznej tablicy wyników EPB i dążenia do zapewnienia państwom członkowskim pomocy technicznej i eksperckiej w zakresie ulepszania krajowych działań monitorujących EPB i ich powiązania z europejskim semestrem, a także realizacją ich planów odbudowy i zwiększania odporności.
- **Adekwatność:** Ustalanie priorytetów w oparciu o politykę m.in. poprzez odpowiednią rolę Rady, a także poprzez debaty orientacyjne na forum regularnych konferencji ministerialnych EPB z udziałem, w stosownych przypadkach, zainteresowanych podmiotów i partnerów spoza państw członkowskich.

30. WZYWA ERAC, by wydał opinię w kwestii, czy i w jakim zakresie do realizacji nowej EPB mogą być potrzebne działania ustawodawcze i zalecenia Rady.
 31. ZWRACA SIĘ do przyszłej prezydencji portugalskiej, by przeprowadziła dalsze prace na temat karier naukowców, a do Komisji – by przedstawiła w tym względzie konkretne wnioski dotyczące EPB.
-